

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8C/110/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113204596
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2013:2113204596.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., IČO 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO 00 166 073, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody 125,00 € a nemajetkovej ujmy 311,64 €, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žalovanému súd právo na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným dňa 27.9.2012 na Okresný súd Senica domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že žalovaný je zodpovedný za škodu ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 2280835 dlžníčkou (povinnou) L., (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor pridelil registráciou exekučnej veci číslo EX 15203/2010) v zákonom stanovenej lehote, a aby rozsudkom rozhodol že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi z titulu majetkovej škody sumu 125,00 € a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 311,64 €, a náhradu trov konania. Uviedol že žalobca je právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v prevažnej miere v oblasti poskytovania krátkodobých úverov, a v pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhol písomným podaním (postupom podľa § 38 Exekučného poriadku), zvolenému súdному exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 2280835 dlžníčkou L., pričom po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor pridelil registráciou exekučnej veci číslo EX 15203/2010. Nakoľko exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spísanú súdnym exekútorom prijal na ďalšie konanie, došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v zákonom ustanovenej dobe. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 22.3.2011 (konanie pritom začalo dňa 4.10.2010), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, keď k rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 169 dní). Postup exekučného súdu hodnotí žalobca ako nesprávny a v rozpore so zákonom (§ 44, ods. 2 Exekučného poriadku), pretože v predmetnom prípade neexistuje okolnosť ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietiahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo

veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa žalobca v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48, ods. 2 Ústavy SR. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobcovi vznikla majetková škoda v sume 125,00 € predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej, keď vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,00 €, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,00 €, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,00 €. Žalobca si uplatňuje tiež náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 311,64 €, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46, ods. 1 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6, ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky, a žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá; postup exekučného súdu zamedzil žalobcovi správať sa so starostlivosťou riadneho hospodára. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Žalobca si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 311,64 €, teda 55,00 € za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní je spravodlivé ak sa na každý rok poznačený prietahmi vzťahuje satisfakcia vo výške cca. 660,00 €. Žalobca uviedol že postupoval podľa § 15, ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, žalovaný však do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Vec bola Uznesením Krajského súdu v Trnave č. 23NcC/51/2012-14 zo dňa 12.11.2012 v spojení s opravným Uznesením Krajského súdu v Trnave č. 23NcC/51/2012-20 zo dňa 7.1.2013 prikázaná na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Trnava.

Okresný súd Trnava Uznesením č. 8C/16/2013-25 zo dňa 13.2.2013 vec vylúčil na samostatné konanie.

Žalovaný sa vo veci vyjadril podaním došlým súdu dňa 12.9.2013 v ktorom uviedol že žalobca v žalobe síce uviedol časť dôkazov (najmä odkazuje na exekučný spis), ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno má znášať sám. Zo žaloby nie je zrejmé, či si žalobca uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu prietahov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, pričom má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu - túto právomoc má napr. predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky. Dňa 23.4.2012 boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.4.2012, a vzhľadom na skutočnosť že už dňa 27.9.2012 boli okresnému súdu doručené žaloby je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, keď poškodený podľa § 16, ods. 4 zák.č. 514/2003 Z.z. sa môže práva na náhradu škody spôsobiť pri výkone verejnej moci domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody; podľa žalovaného preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde, navyše žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, čím zmaril možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody o ktorého prerokovanie sám požiadal; žalovaný nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný. K nesprávnemu úradnému postupu žalovaný uviedol, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli sudy

objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45, ods. 1, písm. c) zák.č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, čo sa prejavilo veľkým počtom nezákonných exekúcií a zbytočným vznikom trov exekučného konania. Z dikcie § 44, ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia - 15 dňová lehota sa týka prípadu keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu (okrem exekučného titulu podľa § 41, ods. 2, písm. c) a d) Exekučného poriadku). K novelizovanému § 41, ods. 2, písm. d) Exekučného poriadku je v dôvodovej správe uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada SR a skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“ predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto ustanovenia. Podľa § 9, ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. (v znení účinnom od 1.1.2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, z právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva ktorým sa rozhodlo že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti ktorým Ústavný súd SR konštatoval že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Zo skutkových okolností uvádzaných v žalobe vyplýva, že k nesprávnemu úradnému postupu malo dôjsť v období pred marcom 2009. V prípade, ak mala žalobcovi vzniknúť škoda nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote, lehota na uplatnenie nároku uplynula po troch rokoch od momentu uplynutia 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie - vzhľadom k uvedenému vznáša žalovaný námietku premlčania tohto nároku, ak došlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009. Žalobca vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, ktoré spočívajú v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, pričom neuvádza či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk; paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech. Skutočnú škodu je potrebné dokázať skutočnosťami ktoré preukážu požadovaný nárok, pričom žalobca nepreukázal ani vznik škody, a ani jej výšku. Vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaný uviedol že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný, pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba, pričom žalobca poukazuje aj na zánik podnikateľských aktivít a plánov, ale tieto nie sú bližšie konkretizované; tiež žalobca nespresnil v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu“. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadostučinením, čo z uvedených žalôb nevyplýva, preto nie je preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy, ako ani to že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci, žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb - v takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu, a to najmä v prípade návrhu na vykonanie exekúcie, kde v prípade žalobcu automaticky nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považuje žalovaný za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu a súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce a vylučuje možnosť priznania prípadného nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu. Žalovaný na záver uviedol že žalobca nepreukázal že by činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva; pre nepreukázanie splnenia základných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zák.č. 514/2003 Z.z. považuje žalobu za právne neopodstatnenú a žiada, aby ju súd zamietol.

Z obsahu spisu Okresného súdu Senica sp.zn. 11Er/893/2010 súd zistil že dňa 8.12.2010 bola Okresnému súdu Senica doručená žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie vo veci žalobcu ako oprávneného proti povinnej L., pre vymoženie pohľadávky 1.240,70 € s príslušenstvom. Okresný súd Senica Uznesením č. 11Er/893/2010-10 zo dňa 1.3.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky dojednanej medzi účastníkmi vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru tvoriacich neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy, ktorá ako neplatná nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť. Následne Okresný súd Senica Uznesením č. 11Er/893/2010-14 zo dňa 6.7.2011 exekučné konanie zastavil (žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov exekučného konania), z dôvodu že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a, ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (jedná sa o drobný spor).

Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 156, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku; miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli tunajšieho súdu v zákonnej lehote.

Účastníci konania resp. ich zástupcovia na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s návrhom, s vyjadrením žalovaného, s obsahom spisu Okresného súdu Senica sp.zn. 11Er/893/2010, ako i s obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Dňa 8.12.2010 bola Okresnému súdu Senica doručená žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie vo veci žalobcu ako oprávneného proti povinnej L. pre vymoženie pohľadávky 1.240,70 € s príslušenstvom. Okresný súd Senica Uznesením č. 11Er/893/2010-10 zo dňa 1.3.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia (z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky dojednanej medzi účastníkmi vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru tvoriacich neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy, ktorá ako neplatná nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť); následne Okresný súd Senica Uznesením č. 11Er/893/2010-14 zo dňa 6.7.2011 exekučné konanie zastavil (z dôvodu že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá).

Žalobca sa domáhal náhrady majetkovej škody 125,00 € - vyčíslil ju ako účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej vo výške 70,00 €, na udržiavanie a správu informačného systému vo výške 40,00 €, a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu a na poštové a telekomunikačné výdaje vo výške 15,00 €.

Žalobca sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy 311,64 € - vyčíslil ju vo výške 55,00 € za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu (na základe aplikácie doktríny ústavného súdu podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške cca. 660,00 €).

Žalobca nepreukázal že by počas doby od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia o jej zamietnutí bol neistote, nepreukázal hrozbu škody, nepreukázal riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, nepreukázal že v postupe Okresného súdu Senica boli zistené pochybenia a prieťahy. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ani ich výšku.

Podľa § 3, ods. 1, písm. d) zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3, ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4, ods. 1, písm. a), bod 1. zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3, ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti

Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9, ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9, ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15, ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16, ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17, ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17, ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19, ods. 1, prvá veta zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode.

Podľa § 19, ods. 3 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 41, ods. 2, písm. i) zák.č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon.

Podľa § 44, ods. 2 zák.č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (v znení platnom ku dňu začatia exekučného konania) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41, ods. 2, písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrhu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktoré mu mali byť spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 11Er/893/2010, keď nesprávny úradný postup mal spočívať v tom, že súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 22.3.2011, pričom konanie začalo dňa 4.10.2010, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia - k tomuto rozhodnutiu tak došlo po uplynutí

zákonom stanovenej doby s omeškaním viac ako 169 dní (v skutočnosti súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia dňa 1.3.2011, keď návrh na súd bol doručený dňa 8.12.2010, teda k rozhodnutiu prišlo o 83 dní - uvedenie nepresných údajov žalobcom však na rozhodnutie súdu nemalo podstatný vplyv); žalovaný poukázal na skutočnosť že z dikcie § 44, ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia, a tiež na skutočnosť že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní.

Žalobca podal súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného - žalobcu, proti povinnej L., pre vymoženie pohľadávky 1.240,70 € s príslušenstvom - dňa 8.12.2010 bola Okresnému súdu Senica doručená žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie tejto exekúcie. Okresný súd Senica uznesením č. 11Er/893/2010-10 zo dňa 1.3.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky dojednanej medzi účastníkmi vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru tvoriacich neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy, ktorá neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť.

Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručenu žalovanému požiadal žalobca o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnenej v prejednávanej veci - žalovaný na uvedenú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody neodpovedal z dôvodu že žalobca neposkytol v rámci predbežného prerokovania požadovanú súčinnosť, čím bol proces predbežného prerokovania zmarený; v čase rozhodovania súdu uplynula šesťmesačná odo dňa prijatia žiadosti, preto žalobu nemohol súd považovať za predčasnú.

Podľa § 9, ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, keď za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. V praxi sa vychádza z toho, že ide o prípady vzniku škôd ktoré boli vyvolané inou činnosťou orgánov verejnej moci než rozhodovacou - nesprávnym úradným postupom je tak činnosť spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu. Uvedené ustanovenie zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorá predpokladá splnenie súčasne troch podmienok, a to 1/ nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, 2/ vznik škody poškodenému, a 3/ príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa neviaže na vydanie rozhodnutia v predpísanom konaní a s rozhodovaním nemusí súvisieť, alebo ide o postup v konaní smerujúci síce k vydaniu rozhodnutia, ktorý sa však bezprostredne v obsahu rozhodnutia neodrazí; úradný postup nie je možné upraviť natoľko detailne aby pokrýval všetky predpísané dielčie kroky ktoré je potrebné v rámci výkonu právomoci uskutočniť, preto správnosť úradného postupu musí byť hodnotená i z hľadiska účelu ku ktorého dosiahnutiu postup orgánu verejnej moci smeruje.

S poukazom na uvedené považoval súd nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica za neopodstatnený, aj keď Okresnému súdu Senica bola doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 8.12.2010, pričom súd túto zamietol dňa 1.3.2011 (teda rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na 83. deň od doručenia súdu) - ohľadne prípadného prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. V rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov, ako aj ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, či priebeh rozhodcovského konania, pričom exekučný poriadok určuje lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ale nie na vydanie iného rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade ak má súd za to, že nie je zákonný dôvod na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne - takéto rozhodnutie pritom nemožno považovať za jednoduché, pre ktoré by bola určená pätnásťdňová lehota. Súd zdôrazňuje, že pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonná lehota neexistuje, a teda nemožno konštatovať že v prejednávanej veci nebola dodržaná lehota na vydanie rozhodnutia (zákon v čase podania návrhu na súd lehotu neurčoval!); zo skutkových okolností ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úpravu najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

Podľa názoru súdu žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by počas doby od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia o jej zamietnutí bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda; nepreukázal tiež že táto doba viedla k strate jeho legitímnych očakávaní (že nastane zákonom predpokladaný stav), a že by to vyvolalo riziko ohrozujúce konečné vymożenie pohľadávky, keďže v mnohých iných exekučných veciach žalobcu ako oprávneného bola spochybnená právomoc rozhodcovského súdu, resp. materiálna vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Je zrejmé, že o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo rozhodnuté, pričom v postupe Okresného súdu Senica neboli zistené žiadne pochybenia, súd konal riadne a bez prietáhov - možno konštatovať, že konajúci súd sa nedopustil nesprávneho úradného postupu. Vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci (resp. nebol v konaní preukázaný).

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť (povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdých skutočností), pričom procesným dôsledkom spojeným s dôkaznou povinnosťou je neunesenie dôkazného bremena; účastník ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení nesie za predpokladu, že ním tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Podľa názoru súdu sa žalobcovi nepodarilo vôbec preukázať, že by mu v súvislosti s postupom Okresného súdu Senica v exekučnej veci vznikla akákoľvek škoda, či ujma. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu nákladov spojených so správou a vymáhaním pohľadávky bez toho, aby ich bližšie špecifikoval (napr. koľko zamestnancov informačného systému spravovalo pohľadávky dlžníkov, aký počet pohľadávok spravoval pomocou informačného systému, kto mu spravoval a udržiaval informačný systém a za akú odmenu), keď nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného zapríčinil už povinný tým, že nespĺnil svoj dlh, a oprávnený musel prikročiť k vymáhaniu formou exekúcie, čo potom znamená že vznik nákladov žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní na správu a vymáhanie pohľadávky nie je v príčinnej súvislosti s postupom Okresného súdu Senica v exekučnej veci. Navrhovateľ svoje tvrdenia o vzniku majetkovej škody v žalobe všeobecne popísané nijako nezdokladoval, a určenie / vyčíslenie výšky majetkovej škody v žalobe sa nedá považovať za relevantný dôkaz o jej vzniku. V časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy dospel súd k záveru, že v prejednávanej veci by stačilo aj iba prípadné konštatovanie porušenia práva, a nie sú dané dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s prihliadnutím na dôvody uvedené vyššie. Samotné vedenie exekučného konania -bez ohľadu na jeho dĺžku- nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora s povinným, a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní - tieto riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Podľa názoru súdu navyše vzniknutú situáciu vyvolal aj sám žalobca tým, že uprednostnil rozhodcovský súd (súkromnoprávny orgán) pred všeobecným súdom, ktorý by nepochybne pri svojom rozhodovaní vychádzal zo zákona o spotrebiteľských úveroch, zákona na ochranu spotrebiteľa a súdnej praxe, a žalobcovi musela byť známa -vzhľadom na predmet jeho podnikania (poskytovanie úverov z vlastných zdrojov), a to ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie- rozhodovacia prax všeobecných súdov v problematike rozhodcovských rozsudkov. Preto, ak by aj žalobcovi vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, nebola by preukázaná súvislosť ich vzniku s postupom Okresného súdu Senica v exekučnej veci.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, t.j. nepreukázanie nesprávneho úradného postupu, nepreukázanie vzniku škody / nemajetkovej ujmy a jej výšky, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody / nemajetkovej ujmy, súd návrh žalobcu na náhradu škody a priznanie nemajetkovej ujmy považoval za neopodstatnený, a preto ho zamietol.

V konaní žalovaný vzniesol námietku premlčania, ak došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009 - o takýto prípad v prejednávanej veci nešlo, nakoľko žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 8.12.2010, preto sa súd vznesenou námietkou premlčania ani nezaoberal.

Vzhľadom k tomu, že žalovanému plne úspešnému v spore nevznikli trovy konania, resp. o ich náhradu nepožiadal (§ 151, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), súd rozhodol tak, že náhradu trov konania mu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, ku Krajskému súdu v Trnave, cestou podpísaného súdu, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.